

Mirko Kuncič:

Slovo.

*Zbogom, zlati moj kanarček!
Mesec dni sem plakala,
mesec dni sem čakala,
da se vrneš k meni spet...*

*A sinoči je pod oknom
vetrc blag mi tiho pravil:
»Ptička, spečega na vrtu,
maček grdi je zadavil...«*

*Kriknila sem v črni grozi.
Tri noči sem žalovala,
tri noči nič nisem spala
vsa v skrbeh za te...*

*Zbogom, zbogom, ljubček moj!
Bridko bom te maščevala:
mačka v črno klet zagnala,
da bo pomnil — ta grdun!*

Pravljica o lepi kraljični.

Dolgo, dolgo je tega, kar je živela lepa kraljična. Kdor jo je videl, ni mogel prehaliti njene lepote. Kraljična je rada poslušala takšno hvalo. Nič čudnega ni bilo, da je postala ošabna in domišljava.

Neki dan je prišel na tisti dvor moder starec. Videl je, da se vsi klanjajo krasni kraljični; on se ji pa ni poklonil.

Kraljična se je nad njim zelo razjezila.

»Zakaj se mi nisi priklonil?« ga je nejevoljno vprašala.

»Ne morem se klanjati, dokler si samo lepa!« je starec mirno odgovoril in odšel.

Kraljična je jokala.

»Kakšna moram še biti, da bi se mi klanjali tudi modri možje?« je vprašala očeta.

Kralj je nemudoma sklical vse njene učitelje in jih vprašal, kaj mora kraljična še storiti, da bi se ji vsi klanjali.

Učitelji so se posvetovali in odgovorili: »Kraljična mora biti tako učena, kakor je lepa!«

Tedaj je kraljična obljubila, da se bo učila.

Zdaj so učitelji znosili vse šolske knjige in kraljična se je pridno učila vse leto.

Njej na čast so priredili v gradu veliko slavnost. Tudi modrega starca so povabili.

Vsi so se klanjali krasni in učeni kraljični, samo modri starec se ji ni poklonil.

Kraljična je spet pričela plakati. »Zakaj se mi še zdaj ne klanjaš?«

»Dokler si samo lepa in modra, se ti ne morem klanjati!« je odgovoril starec.

Kraljična je šla vsa žalostna v svojo sobo, sedla k oknu in premišljevala, česa ji še manjka.

Slučajno je pogledala skozi okno in pri tem je na modrega starčka že pozabila. Zagledala je pa dva otroka, ki sta se pred vrati v park tresla od mraza in jokala od lakote. Zasmilila sta se ji.

Pohitela je k očetu in zaklicala: »Oče, zunaj stojita dva siromašna otroka in trepečeta od mraza! Reci jima, naj prideta noter. Pa dovoli mi, da ju nasitim in oblečem!«

Kralj se je obotavljal, a kraljična ga je prosila toliko časa, da je privolil.

Nato je stekla na vrt, je otroka sama pripeljala v grad, sama jima hukala na rdeče roke, da bi jih ogrela.

In glej! tisti hip se je prikazal modri starček in se je kraljični globoko priklonil in rekel: »Tvoji krasoti in modrosti se nisem mogel prikloniti; z veseljem pa se priklanjam tvojemu dobremu srcu!«

Kraljično je polila rdečica in je pohlevno pripomnila: »Nisem zaslužila tvoje hvale! Storila sem, kar mi je velelo srce!«

(Prevel Jožef Gruden.)

Ivan Karintijofil:

Od Pliberka do Brda.

(Konec.)

Beljaku nasproti, na desnem bregu Zile, malo preden se Zila izliva v Dravo, je župnija Marija na Zili. Zelo stara župnija je to, nekoč Marijina božja pot. Župnijo je oskrboval do l. 1919. gospod župnik Ksaver Meško. Čitatelji »Vrtca« ga dobro poznate, ker vas je večkrat že razveselil s kako mično povestjo ali pesmico. L. 1919. so ga nemške tolpe pregnale in zdaj oskrbuje to slovensko župnijo nemški duhovnik.

Uro hodá od Beljaka v severno-vzhodni smeri leži Osojsko jezero, znano iz Aškerčeve balade »Mutec osojski«. Tudi v nemščini ima to jezero slovensko ime: Ossiacher See, kajti nekoč je bilo tod okrog vse slovensko. Nad Osojskim jezerom (severno) se dviguje Osojnica, 1909 m visoka gora, na katero je speljana do tzv. Prižnice (Kanzel) žična železnica. S Prižnice je krasen razgled po vsem Slovenskem Korotanu.

Sédimo v Beljaku na vlak in se popeljimo še v Ziljsko dolino. Vozimo se mimo Beljaških toplic, ki jih omenja Alešovec v svoji knjigi »Kako sem se jaz likal«. Ko prevozimo Zilo, smo na Brnici, zavedno slovenski župniji. Od Podkloštra vodi glavna proga v Kanalsko dolino na Trbiž, ter dalje v Italijo in na Gorenjsko, stranska proga pa vodi po Ziljski dolini